

10. 7. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co je to uhlíkové vyrovnání na hranicích (CBAM) a pro koho platí nová reportovací povinnost?

CBAM, neboli Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích, je nástroj Evropské unie zavedený Nařízením č. 2023/956, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích. Cílem je snížit emise skleníkových plynů a podpořit spravedlivou hospodářskou soutěž. V článku se zabývám otázkami, na koho se vztahuje nová reportovací povinnost, jak podat zprávu a prostřednictvím jakého portálu. Dále článek poukazuje na fakt, že nyní se nacházíme v přechodném období, kdy není třeba exaktně měřit vytvořené emise, avšak po konci přechodného období bude již nutné v součinnosti s producenty mimo Evropskou unii zavést přesné měření vyprodukovaných emisí.

CBAM se vztahuje na dovoz vybraného zboží s vysokými emisemi uhlíku, jako je:

- cement;
- elektřina;
- hnojiva;
- železo a ocel;
- hliník;
- vodík; a
- výrobky z výše uvedeného zboží.

Musí se ale vždy jednat o dovoz některého z výše uvedených materiálů nebo zboží z území mimo Evropskou unii na území EU.

Dále se reportovací povinnost nevztahuje na zboží nepatrné hodnoty (nepřevyšující 150 EUR), na zboží přepravované nebo použité v souvislosti s vojenskou činností a na dovoz z některých třetích zemí jako je Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko.

CBAM neboli uhlíkové vyrovnání na hranicích se zavádí ve dvou fázích a už nyní vznikají dovozcům určité povinnosti. **V přechodném období** (od 1. října 2023 do 31. prosince 2025) **platí oznamovací povinnost**. To znamená, že **dovozci musí podávat čtvrtletní zprávy o emisích** obsažených v dovezeném zboží. První zpráva za 4. kvartál roku 2023 měla být podána do 31. ledna 2024, zpráva za 1. kvartál 2024 měla být podána do 30. dubna 2024.

Od 1. ledna 2026 budou muset dovozci výše uvedených komodit do Evropské unie platit za emise skleníkových plynů, které vznikly při jejich výrobě. Platba bude probíhat formou nákupu certifikátů CBAM.

Oznamovací povinnost dopadá na:

- dovozce, který podává celní prohlášení;
- osoby s povolením k podání celního prohlášení; a

- nepřímého celního zástupce.

Oznamovací povinnost se týká informací o dovozu zboží a emisích uhlíku s ním spojených. Výpočet emisí uhlíku je naprosto zásadní, neboť postupem času vznikne subjektům povinným podávat CBAM zprávu povinnost reportovat přesné množství uhlíku, které bylo při produkci dotčeného zboží nebo materiálu vyprodukováno. To klade velké požadavky na dovozce, a pokud se mezi dovozce řadíte, lze jen doporučit již nyní s Vašimi dodavateli komunikovat, jak budou přistupovat k měření množství vyprodukovaného uhlíku a zda počítají s tím, že Vám hodnoty vyprodukovaného uhlíku budou muset hlásit. Bez těch byste totiž následně nebyli schopni podat zprávu o uhlíkovém vyrovnání na hranicích.

Každý členský stát Evropské unie musí určit „příslušný orgán“ ve věci CBAM, který vykonává řadu funkcí. Příslušným orgánem v Česku byla stanovena Celní správa ČR a rovněž Ministerstvo životního prostředí. Celní správa ČR bude udělovat přístup do rejstříku CBAM, který zřídila Evropská komise, přijímat žádosti o povolení deklarantů CBAM a dohlížet na plnění povinností při dovozu zboží. Ministerstvo životního prostředí bude prodávat certifikáty CBAM a kontrolovat správnost prohlášení CBAM vzhledem k emisím.

Samotná oznamovací zpráva se podává elektronicky prostřednictvím CBAM Trader Portal (dočasný rejstřík CBAM) a její příprava a podání je relativně komplexní, proto doporučujeme vyhradit si na ní dostatek času a věnovat ji náležitou pozornost. V případě nepodání zprávy nebo v případě podání nesprávně vyplněné zprávy by totiž hrozilo uložení pokuty za neplnění tohoto unijního nařízení.

JUDr. Daniel Vrábel,
advokát

[LTA Legal s.r.o.](https://www.ltalegal.cz)

Lazarská 13/8,
120 00 Praha 2

Tel.: +420 246 089 010

e-mail: LTA@LTApartners.com

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)